

Anonim: Jabuke

Napomena:

Zagonetke su bile — kao što se može i očekivati (dovoljno je prisjetiti se Edipa i Sfinge!) — jedna od omiljenih grčkih zabava. Štaviše, one su i jedna od specifičnih poluliterarnih vrsta i vrlo su često bile oblikovane u stihu. U posljednjim knjigama *Antologiae Graecae* nalazi se čitav niz najrazličitijih zagonetaka, od onih jezičnih, kod kojih se rješenje traži anagramiranjem ili spajanjem ključnih riječi, preko onih koje zapravo verbalno reproduciraju rebuse, sve do — veoma brojnih — matematičkih problema.

Za ovu smo priliku odabrali jedan jednostavan matematički problem anonimnog autora (*Anth. Pal. XIV, 118*), zacijelo iz helenističkog razdoblja, sastavljen u heksametrima. Na pitanje: »Koliko je ukupno jabuka ubrala Mirto?« odgovara se, dakako, s pomoću jednadžbe s jednom nepoznicom. Drugom prilikom prikazat ćemo i kompliciraniji problem ove vrste, a onima koji su odviše nestrpljivi ili su zaboravili kako se traži x otkrit ćemo da se točan odgovor skriva na 2. stranici našeg časopisa!

Δρεψαμένη ποτὲ μήλα φίλαις διεδάσσατο Μυρτώ.
Χρυσίδι μὲν μήλων πέμπτον πόρε, τέτρατον Ἴηροί,
έννεακαιδέκατον Ψαμάθῃ, δέκατον Κλεοπάτρῃ.
αὐτὰρ ἑικοστὸν δωρήσατο Παρθενοπέῃ.
δώδεκα δ' Εὐάδῃ μόνον πόρεν. αὐτὰρ ἔς αὐτὴν
ἤλυθον ἐκ πάντων ἑκατὸν καὶ εἴκοσι μήλα.

Ubrala Mirto je jabuke, družicama ih dijeli:
Hrisidi pètinu dade, a četvrtinu Heri,
devetnaestinu dâ Psamáti, dok Kleopatri
pruži desetinu, dvadesètinu Partenopéji,
dvanaest tek Euadni pokloni — za sebe samu
ostavi sto i dvadest jabuka s čitave hrpe.

Preveo D. Škiljan